

- փչացող առգրավված կենսառեսուրսները հաստատություններին հանձնել անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության եզրակացության առկայության դեպքում:
- 3. Իրականացնել Կարգի 3-րդ կետի պահանջները, այն է՝ տեսագրել Տեսչական մարմնի տարածքային ստորաբաժանման Տեսուչների կողմից առգրավված կենդանի վայրի կենդանիներ ազատ արձակելու պահը և կազմել արձանագրություն:
- 4. Իրականացնել Կարգի 4-րդ կետի պահանջները, այն է՝ առգրավված թփերի ու խոտաբույսերի ոչնչացման համար կազմել հանձնաժողովներ, արձանագրություն և տեսագրել ոչնչացման պահը:
- 5. Իրականացնել Կարգի 7-րդ կետի պահանջները, այն է՝ գրանցամատյանում արձանագրեն առգրավված բնական ռեսուրսները արձանագրված խախտման հետ համադրելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, իսկ գրանցամատյանները վարվեն պատշաճ կարգով:
- 6. Հետամուտ լինել ստուգման ժամանակ հայտնաբերված և առգրավված ապօրինի ձեռք բերված բնական ռեսուրսների իրացումից կամ դրանց նկատմամբ կիրառված պատժամիջոցներից առաջացած գումարները ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրմանը՝ համաձայն «Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 6-րդ մասի դրույթների:
- 7. Կատարել Կանոնադրության 12-րդ կետի 6-րդ ենթակետով սահմանված կարգով իր իրավասությանը վերաբերող իրավական ակտերի նախագծեր, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ մշակելու և համապատասխան մարմիններին ներկայացնելու իր գործառույթը, այն է՝ ՀՀ կառավարության 2005 թվականի սեպտեմբերի 22-ի «Ստուգման ժամանակ հայտնաբերված և առգրավված ապօրինի ձեռք բերված բնական ռեսուրսների (ներառյալ՝ որսի) տնօրինման կարգը հաստատելու մասին» № 2168-Ն որոշման մեջ իրականացնել փոփոխություններ և սահմանել, որ ապօրինի ձեռք բերված բնական ռեսուրսներ կարող են հայտնաբերվել և առգրավվել նաև վարչական վարույթի շրջանակներում:

Հաշվեքննության օբյեկտների ղեկավարների պաշտասխան

Տեսչական մարմին՝

Տեսչական մարմնի կողմից «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված 10 օրյա ժամկետում չի ներկայացվել առարկություններ և բացատրություններ՝ կազմված հաշվեքննության արձանագրությունում նշված անհամապատասխանությունների կամ խեղաթյուրումների, ինչպես նաև այլ տեղեկատվության վերաբերյալ:

ՀՀ բնապահպանության նախարարություն՝

ՀՀ բնապահպանության նախարարության կողմից այս կետի վերաբերյալ առարկություններ և բացատրություններ չեն ներկայացվել:

Մ. ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԿԱՄ ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՉԱՓԸ Ե ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ

Տեսչական մարմնի կողմից 2017թ-ից 2018թ-ի սեպտեմբերի 30-ը ընկած ժամանակահատվածում վնասի հատուցման որոշումներով և բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական կամ բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափի հաշվարկներով հաշվարկվել է շուրջ **3,137,012.6** հազ.դրամ գումար, որից՝

- նույն ժամանակահատվածի համար պետական բյուջե մուտքագրվել է շուրջ **168,406.2** հազ.դրամ գումար,
- ԴԱՀԿ ուղարկված գործերի գումարային արտահայտությունը կազմել է շուրջ **11,004.8** հազ.դրամ,
- Գումարի մնացած մասը դատախազության կողմից հարուցված քրեական գործերի շրջանակներում ներգրավված Տեսչական մարմնի Տեսուչների միջոցով՝ կենդանական կամ բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափի հաշվարկն է, որի հետագա ընթացքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը տեսչական մարմինը չի տիրապետում:

Վնասի հատուցման չափի հաշվարկը ճշտելու համար հաշվեքննության խումբը 04.12.2018թ.-ի ՀՊԵ-279 գրությամբ տեղեկատվություն է պահանջել ՀՀ գլխավոր դատախազությունից: Գլխավոր դատախազի տեղակալ Ա. Հարությունյանը 28.12.201թ.-ի

**Փաստացի տեսչական
մարմինը և ՀՀ գլխավոր
դատախազությունը
տրամադրել են վնասի
հատուցման իրարից
տարբերվող գումարի չափեր**

02/15/15555-18 գրությամբ տեղեկացրել է, որ քրեական գործերով Տեսչական մարմնի կողմից հաշվարկվել է շրջակա միջավայրին պատճառված վնաս՝ **3,319. 943. 66** հազ. դրամի չափով, որից մինչ օրս վերականգնվել է **47,416.69** հազ. դրամ գումար: Փաստացի տեսչական մարմինը և ՀՀ գլխավոր դատախազությունը տրամադրել են վնասի հատուցման իրարից տարբերվող գումարի չափեր:

Այսպիսով, հաշվի առնելով վերոգրյալը, հաշվեքննող խումբը հաշվեքննվող ժամանակաշրջանում՝ 2017թ.-ի հունվարի 1-ից 2018թ.-ի սեպտեմբերի 30-ը, արձանագրել է հետևյալ խեղաթյուրումներն ու անհամապատասխանությունները՝

1. Տեսչական մարմնի անհետևողականության արդյունքում, համապատասխան մարմիններին (ՀՀ գլխավոր դատախազություն, ԴԱՀԿ և այլն) գրություններով հարցումներ չներկայացնելու հետևանքով վերահսկողությունից դուրս է մնացել պետական բյուջե վնասի հատուցման գումարների մուտքագրման հետագա ընթացքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:
2. 2017թ-ից 2018թ-ի սեպտեմբերի 30-ը ընկած ժամանակահատվածում պետական բյուջե վնասի հատուցման շուրջ **3,137,012.6** հազ.դրամ գումարից մուտքագրվել է **168,406.2** հազ.դրամ գումար:

Առաջարկություններ՝

Հաշվեքննության ընթացքում արձանագրված անհամապատասխանությունների կամ խեղաթյուրումների վերաբերյալ հաշվեքննության օբյեկտի ղեկավարությանը և այլ շահագրգիռ կողմերին ներկայացվում են հետևյալ առաջարկությունները՝

Տեսչական մարմին՝

1. Համագործակցել ՀՀ պետական այլ մարմինների հետ կենդանական կամ բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման՝ պետական բյուջե գումարների մուտքագրման հետագա ընթացքի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով:
2. Հետամուտ լինել 2017թ-ից 2018թ-ի սեպտեմբերի 30-ը ընկած ժամանակահատվածում պետական բյուջեի վնասի հատուցման շուրջ **3,137,012.6** հազ.դրամ գումարի պետական բյուջե մուտքագրմանը:

Հաշվեքննության օբյեկտների ղեկավարների պատասխան

Տեսչական մարմին՝

Տեսչական մարմնի կողմից «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված 10 օրյա ժամկետում չի ներկայացվել առարկություններ և բացատրություններ՝ կազմված հաշվեքննության արձանագրությունում նշված անհամապատասխանությունների կամ խեղաթյուրումների, ինչպես նաև այլ տեղեկատվության վերաբերյալ:

ՀՀ բնապահպանության նախարարություն՝

ՀՀ բնապահպանության նախարարության կողմից այս կետի վերաբերյալ առարկություններ և բացատրություններ չեն ներկայացվել:

XI.ՏԵՍԶԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ՏՆՏԵՍԱՎԱՐՈՂ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻՆ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄԸ

Կանոնադրության 12-րդ կետի 7-րդ ենթակետով սահմանված կարգով Տեսչական մարմինը պարտավոր է տնտեսավարող սուբյեկտի(ների) գործունեությանն առընչվող, տեսչական մարմնի իրավասությանը վերաբերող նոր իրավական ակտեր ընդունվելու կամ ուղեցույցներ հրապարակվելու, ինչպես նաև դրանցում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարվելու դեպքում այդ մասին «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով իրազեկել տնտեսավարող սուբյեկտներին:

Բնապահպանական հարկ վճարողները և բնօգտագործման վճար վճարողները ոչ բոլոր դեպքերում են Տեսչական մարմին ներկայացնում միասնական հարկային հաշվարկի հավելված

ՀՀ կառավարության 2017թ. հոկտեմբերի 5-ի N° 1291-Ն որոշմամբ հաստատված բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարների միասնական հարկային հաշվարկի ներկայացման կարգի 5-րդ կետի համաձայն բնապահպանական հարկ վճարողները և բնօգտագործման վճար վճարողները լրացնում են միասնական հարկային հաշվարկի հավելվածը (արտանետման անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային